

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Papieren monumenten

Over diepe breuken en lange lijnen in de geschiedenis van tekstedities in de Nederlanden, 1591-1863

Rock, J.A.T.

Publication date

2010

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rock, J. A. T. (2010). *Papieren monumenten: Over diepe breuken en lange lijnen in de geschiedenis van tekstedities in de Nederlanden, 1591-1863*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

INHOUD

DEEL 1 FILOLOGIE EN VALSE KENNIS	7
1 Ter inleiding: Literair historisme en de geschiedenis van de filologie	9
Een tekstcorpus en vier gezichtspunten	12
Literair historisme	18
Geschiedenis van de filologie	35
Tekstgetuigen, pensoldeniers en delvers in de Nederlandse tekstbezorging	51
2 Klaas Koliijn, de monnik zonder handschrift	61
Vervalsingen, antiquarisme en de sociale constructie van waarheid	63
De vroegste geschiedenis van Holland in druk (1709-1719)	67
De betrouwbaarheid van de tekst en van zijn bezorger (1745-1746)	77
Taalkunde en nieuwe vertrouwensstructuren (1766-1777)	87
Besluit: Vier gezichtspunten in negatief	93
DEEL 2 TEKSTGETUIGEN 1591-1784	97
3 Het licht van de openbaarheid en de waarheid	99
<i>Rijmkroniek van Holland</i> , Dousa & Spiegel eds. (1591)	100
Genres van tekstbezorging voor Nederlandse letterkundige teksten (vóór 1600)	106
De historische waarheid in bijvoegsels (Van Gouthoeven, 1620)	116
Tekstgetuigen in Leiden en hun antiquarische opvolgers (1620-1780)	124
Besluit: Het licht van de openbaarheid en het vuur	129
4 De betrouwbaarheid van het stoffelijke	133
De onbetrouwbaarheid van de druk	134
Nieuwe klassieken en de oudste taal in een didactische taalkunde (ca. 1700-1784)	148
Het voorbeeld van het vaderlandse verleden	159
Materiële betrouwbaarheid van de tekst	165
Besluit: De betrouwbaarheid van de antiquarische tekstgetuigen	173
DEEL 3 PENSOLDENIERS 1784-1838	177
Intermezzo op de breuk	
Revoluties zonder handschriften	179
Anachronismen als politieke grap	182
Anachronismen uit liefde voor volk en literatuur	190
Besluit	200
5 Een middeleeuwse lier voor de natie	203
<i>Spiegel historiael</i> , Clignett & Steenwinkel eds. (1784-1785)	206
1819: middeleeuwse fabels, politisering en Duits bezoek	221
Geen huiszittend leven: Instituten en publicatiereeksen voor en na 1830	241

De poëzie van het vaderland	252
Besluit: Nationalisering met internationale contacten	256
6 De antiquarische orde	259
<i>Spiegel historiael</i> , Clignett & Steenwinkel eds. (1784-1785)	261
Clarisse, materialiteit en de bibliotheek van de Leidse Maatschappij (1818)	268
Bilderdijk, de Tweede Klasse en materialiteit (1820-1825)	277
Witsen Geysbeek en de blijvende klassieken (1826)	288
De paradox van de epische voetnoten: <i>Rijmkroniek betreffende de slag van Woeringen</i> , Willems ed. (1836)	292
Besluit: Grafstenen en koeken	297
DEEL 4 DELVERS 1838-1863	303
7 De natie in noot	305
<i>Aanteekeningen op de Rijmkronijk van Jan van Heelu</i> , Jonckbloet & Kroon eds. (1840)	307
De wetenschappelijke doelen van Jonckbloet (1838-1843)	311
De wasdom van het vak: een Vereeniging van editeurs (1843-1848)	326
De hoogzomer van de academische en nationale editiewetenschap (1846-1851)	341
Besluit: Via het buitenland en de wetenschap naar de natie	352
8 Van perkament naar brons	357
<i>Spiegel historiael</i> , De Vries & Verwijs, eds. (1858-1863)	358
Van tekst naar woord en van tekst naar ziel. De disciplinescheiding tussen lexicografie en nationale geschiedschrijving (1849-1860)	369
De gewoonten van de antiquaar	374
De constante van Kolijn: de materialiteit van de tekst (1860 en later)	392
Besluit: De tastbare ambities van het antiquarisme	397
DEEL 5 PAPIEREN EN MONUMENTEN	401
Discontinuïteiten: een drievoudige nationalisering	403
Continuïteit: de gewoonten van het antiquarisme	410
Bijlage: Chronologie van edities	419
Aangehaalde literatuur	433
Primaire literatuur	433
Secundaire literatuur	448
Register van namen	461
Dankwoord	473
Samenvatting	475
Synopsis	479
Kurzfassung	483